

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Quatuor Monarchiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Nec signare quidem, aut partiri limite campum
Fas erat; in medium quærebant: ipsaque tellus
Omnia liberiùs, nullo poscente, ferebat,

Excepit hoc sæculum *argenteum*, Saturno à Jove pulsò; qua ætate
contractum est ver illud perpetuum: secuta æstas: æstatem autumnus: au-
tumnum hiems, & in quatuor tempestates divisus annus. Tum caloribus,
& frigoribusque ura corpora, vester contexi, domus ædificari, quibus
& illorum molestiæ sedarentur, & horum vis arceretur. Tum necessi-
tas subegit ferere frumenta, vites, arbores: occare, farrire, putare, pa-
stinare, optareque de cœlo soles maturos, pluvias oportunas ad matu-
randas fruges. Mores fuere non æquè candidi, faciles, integri, mode-
rati &c.

Pergit Ovidius:

Tertia post illam successit *ahenea* proles,
Sævior ingenij, & ad horrida promptior arma,
Non scelerata tamen.

Denique subiit quarta, seu *ferrea* ætas, omnium pessima. Poëta cit.
de duro est ultima ferro.

Protinus irrupit venæ peioris in ævum
Omne nefas; fugere Pudor, verūmque, fidesque;
In quorum subière locum fraudesque, Dolique;
Invidiæque, & Vis, & Amor sceleratus habendi.
Vivitur ex rapto, non hospes ab hospite tutus.
Non socer à genero: fratrū quoque gratia rara est.
Imminet exitio vir conjugis, illa mariti:
Lurida terribiles miscent aconita novercæ,
Filius ante diem patrios inquirit in annos.
Victa jacet Pietas: & Virgo cæde madentes
Ultima Cœlestum, terras Astræa reliquit.

Nimirum perjurium, perfidia, impudentia, avaritia, rapinæ, cæ-
des omnia inundarunt: Jus & Fides profigata: Virtus & Probitas in
exilium ejecta; Connixit aliquantum Justitia, demum & ipsa migravit
è terra, & in Zodiaco locata *Virgo* nominatur.

Ethica.

I. (a) Credibile est, hoc æratum discrimin, quatuor metallorum
comparatione declaratum ex historia Danielis manasse, de statua regi
Nabu-

(a) Per quatuor facula quatuor monarchia denotantur.

Nabuchodonosori per quietem oblata. In qua, prima Monarchia, per *aurum*: secunda per *argentum*: tertia per *æs*: quarta per *ferrum* exhibetur, videlicet Assyriorum, Medorum, Macedonum, Romanorum.

II. (b) Quidam explicant, olim in Paradiso omnia fuisse aurea, & ad humani corporis, animique felicitatem pertinentia. Postea cum peccato argenteam successisse ætatem, utsunque quidem innocentem, ut in Abele, Enoch, Mathusalem apparebat, multò tamen inferiorem illâ justitiâ originariâ. Æneum dehinc factum esse sub Tubalcaino, qui fuit malleator & faber in cuncta opera æris & ferri. Gen. 4. Nec diu fuisse, cum ferrei mores subintrabant: *Corrupta est enim terra coram Deo, & repleta est iniquitate.* Gen. 6. Ita defecerunt gradatim Virtus & Pietas, eorumque loco subière omnium scelerum portenta. Seneca epist. 90. eleganter depingit hunc ætatum in deteriora prolapsum, quare non pigebit pluscula huc transcribere. Statum quidem, inquit, generis humani, non aliud quisquam suspexerit magis, nec si cui permittat Deus terrena formare, & dare gentibus mores, aliud probaverit, quam quod apud illos Priscos fuisse memoratur:

Ante Jovem nulli subigebant arva coloni &c. Quid hominum illo genere felicius? In commune rerum naturâ fruebantur: sufficiebat illa, ut parens, in tutelam omnium: hæc erat publicarum opum secura possessio. Quid ni ego illud locupletissimum mortalium genus dixerim, in quo pauperiem invenire non posses? Irrupit in res optimè positas avaritia: & dum seducere aliquid cupit, atque in suum vertere, omnia fecit aliena, & in angustum ex immenso redacta, paupertatem intulit, & multa concupiscendo, omnia amisit. Licet itaque velit nunc converrere, & comparare quod perdidit: licet agros agris adjiciat, vicinum vel pretio pellat terris, vel injuriâ: licet in provinciarum spatia rura dilatet, & possessionem vocet, per sua longam peregrinationem: nulla nos finium propagatio eò reducet, unde discessimus. Cùm omnia fecerimus, multum habebimus: universum habebamus. Terra ipsa fertilior erat illaborata, & in usus populorum non diripentium, larga. Quidquid natura protulerat, id non minus invenisse, quam inventum monstrare alteri, voluptas erat: nec aut illi superare poterat, aut deesse inter concordes dividebatur. Nondum valentior imposuerat infirmiori manus, nondum avarus abscondendo, quod sibi jaceret (sine usu & fructu) alium necessarijs quoque excluserat: par erat alterius, ac sui cura. Arma cessabant, incruentæque humano sanguine manus, odium omne in

E

feras

(b) *Quatuor ætates ex divina scriptura.*